

แผ่นข้อมูลโรคติดต่อ

โรคตับอักเสบเอ

โรคตับอักเสบเอ เป็นการอักเสบของตับเนื่องจากเชื้อไวรัส ซึ่งแพร่เชื้อโดยทางทวารหนักสู่ปาก รวมทั้งทางอาหารหรือน้ำที่ปนเปื้อน หรือการสัมผัสโดยตรงกับผู้ติดเชื้อ การฉีดวัคซีนคุ้มกันและการรักษาสุขอนามัยที่ดี สามารถป้องกันการติดเชื้อได้

ปรับข้อมูลล่าสุด: 3 ธันวาคม 2007

โรคตับอักเสบเอ (Hepatitis A) คืออะไร?

'ตับอักเสบ' หมายถึงการที่ตับอักเสบติดเชื้อหรือบวม ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากสารเคมีหรือยา หรือจากการติดเชื้อไวรัสชนิดที่แตกต่างออกไป สาเหตุหนึ่งของโรคติดต่อตับอักเสบที่พบบ่อยๆคือ มาจากไวรัสตับอักเสบเอ การติดเชื้อไวรัสตับอักเสบชนิดหนึ่ง ไม่ได้ คุ้มกันไม่ให้ติดเชื้อไวรัสตับอักเสบชนิดอื่นๆ

ลักษณะอาการของโรคตับอักเสบเอเป็นอย่างไร?

ลักษณะอาการ คือ รู้สึกไม่สบายตัว ปวดเมื่อยต่างๆ มีไข้ คลื่นไส้ เบื่ออาหาร ท้องบ่งป่วนและตามด้วยการมีปัสสาวะสีคล้ำ อุจจาระสีซีดและมีอาการตัวเหลือง (ลูกตาและผิวมีสีเหลือง) อาการของโรคนี้มักเป็นอยู่นานหนึ่งถึงสามสัปดาห์ (แต่อาการบางอย่างอาจเป็นอยู่นานกว่า) และมักหายขาดภายหลังเกือบทุกราย เด็กเล็กๆที่ติดเชื้อมักไม่แสดงอาการ โรคตับอักเสบเอ ไม่ได้ เป็นสาเหตุให้เกิดโรคตับระยะยาว และมีพบน้อยรายที่เสียชีวิตจากโรคตับอักเสบเอ ช่วงระยะเวลาจากการสัมผัสเชื้อและพัฒนาไปจนถึงขั้นแสดงอาการ มักใช้เวลาสี่สัปดาห์ แต่อาจเร็วหรือช้ากว่านั้น คืออยู่ในช่วงสองถึงเจ็ดสัปดาห์

โรคตับอักเสบเอแพร่เชื้อได้อย่างไร?

ผู้ที่ติดเชื้อสามารถส่งผ่านเชื้อไวรัสไปยังผู้อื่นได้ตั้งแต่สองสัปดาห์ก่อนแสดงอาการจนถึงหนึ่งสัปดาห์หลังจากมีอาการตัวเหลือง (รวมเวลาทั้งหมดประมาณสามสัปดาห์) ในช่วงระยะที่มีการอักเสบ จะพบไวรัสปริมาณมากในอุจจาระของผู้ป่วยเป็นโรคนี้ และไวรัสเหล่านี้สามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้หลายสัปดาห์ ถ้าได้อยู่ในภาวะที่เหมาะสม (เช่น ในน้ำโสโครก)

โรคตับอักเสบเอ มักติดต่อกันเมื่อผู้หนึ่งกลืนไวรัสจากผู้ติดเชื้อเข้าไปโดยการ

- รับประทานอาหารปนเปื้อน
- ดื่มน้ำปนเปื้อน
- หยิบจับผ้าอ้อม ผ้าปูที่นอนและผ้าเช็ดตัวที่เปื้อนอุจจาระของผู้ที่ติดเชื้อ
- สัมผัสโดยตรง (รวมทั้งการร่วมเพศ) กับผู้ที่ติดเชื้อ

การระบาดของโรคตับอักเสบเอตามรายงานที่ได้รับ พบว่ามาจาก

- การแพร่เชื้อจากคนสู่คน รวมทั้งในกลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย
- น้ำดื่มที่ปนเปื้อนด้วยน้ำโสโครก
- รับประทานอาหารที่ปนเปื้อนกับสิ่งปฏิกูล เช่น หอยต่างๆ
- รับประทานอาหารที่ปนเปื้อนจากผู้เตรียมอาหารที่ติดเชื้อ

การติดเชื้อตับอักเสบเอ ยังคงเป็นปัญหาอย่างต่อเนื่องสำหรับผู้เดินทางไปต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เดินทางไปยังประเทศที่กำลังพัฒนาซึ่งพบโรคตับอักเสบเออยู่เป็นประจำ

ใครที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบเอ?

คนที่ยังไม่เคยติดเชื้อไวรัสตับอักเสบเอ และยังไม่เคยรับการฉีดวัคซีนคุ้มกันโรคนี้ จะมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อ

ป้องกันโรคตับอักเสบเอได้อย่างไร?

การฉีดวัคซีนป้องกัน

มีวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบเอที่ปลอดภัยและได้ผล ซึ่งอาจใช้เวลาถึงสองสัปดาห์ที่จะให้การคุ้มกันได้

กลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยงสูงกว่าและได้รับการแนะนำให้ไปรับการฉีดวัคซีนป้องกัน ได้แก่

- นักเดินทางที่จะไปยังประเทศที่โรคตับอักเสบเอ พบอยู่บ่อยๆ (ประเทศที่กำลังพัฒนาส่วนใหญ่)
- ผู้ที่เดินทางบ่อยๆไปยังชนบทหรือชุมชนชาวพื้นเมืองที่ห่างไกล
- ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชาย
- ผู้ที่ทำงานในสถานรับเลี้ยงเด็กช่วงกลางวันและเด็กก่อนวัยเรียน
- ผู้พิการทางสติปัญญาและผู้ดูแลคนเหล่านั้น
- ผู้ที่ทำงานดูแลด้านอนามัยบางคนทำงานในหรือกับชุมชนชาวพื้นเมือง
- ผู้ที่ทำงานกับระบบท่อระบายสิ่งปฏิกูล
- ช่างประปา
- ผู้ที่ใช้ยาเสพติดประเภทฉีด
- ผู้ป่วยด้วยโรคตับเรื้อรัง
- ผู้ที่เป็นโรคเลือดไหลไม่หยุดซึ่งอาจได้รับน้ำเลือดเข้มข้นจากกึ่งกลาง

อะไรอีกบ้างที่สามารถทำได้เพื่อหลีกเลี่ยงการติดเชื้อตับอักเสบบี ?

ทุกคนควรล้างมือให้สะอาดทุกซอกทุกมุมอยู่เสมอด้วยสบู่และน้ำไหลจากก๊อก อย่างน้อย 10 วินาที และเช็ดให้แห้งด้วยผ้าเช็ดมือที่สะอาด

- หลังจากใช้ห้องสุขา
- ก่อนรับประทานอาหาร
- ก่อนเตรียมอาหารหรือเครื่องดื่ม
- หลังจากหยิบจับสิ่งของเช่น ผ้าอ้อมและถุงยางอนามัย

อะไรบ้างที่ผู้ติดเชื้อสามารถทำได้เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้ไปติดผู้อื่น?

หากท่านติดเชื้อตับอักเสบบี นอกจากล้างมือของท่านให้สะอาดทุกซอกทุกมุมแล้ว ในช่วงที่กำลังแพร่เชื้อ (คืออย่างน้อยหนึ่งสัปดาห์หลังจากเริ่มมีอาการตัวเหลือง) ท่านควรหลีกเลี่ยงกิจกรรมดังต่อไปนี้

- จง ไม่เตรียมอาหารหรือเครื่องดื่มให้ผู้อื่น
- จง ไม่ใช่เครื่องใช้ในการรับประทานอาหารหรือดื่มร่วมกับผู้อื่น
- จง ไม่ใช่ผ้าปูที่นอนและผ้าเช็ดตัวร่วมกับผู้อื่น
- งดการมีเพศสัมพันธ์
- ล้างเครื่องใช้ในการรับประทานอาหารด้วยน้ำสบู่ และซักผ้าปูที่นอนและผ้าเช็ดตัวด้วยเครื่องซักผ้า

คนที่ติดเชื้อตับอักเสบบีต่อไปนี้ ไม่ควรไปทำงานหรือไปโรงเรียนระหว่างที่ติดเชื้อ:

- ผู้ที่เตรียมอาหารหรือเครื่องดื่ม
- ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการติดต่อใกล้ชิดกับคน เช่น คนเลี้ยงดูเด็กและเจ้าหน้าที่อนามัย
- พนักงานหรือเด็กและผู้ใหญ่ที่อยู่ในระหว่างติดเชื้อ ไม่ควรไปที่สถานรับเลี้ยงเด็กหรือที่โรงเรียน
- ผู้ป่วยทุกคนควรตรวจสอบกับแพทย์ของตนก่อนกลับไปทำงานหรือไปโรงเรียน

วินิจฉัยโรคตับอักเสบบีได้อย่างไร?

การวินิจฉัยถือตามอาการของคนไข้ และยืนยันด้วยการตรวจเลือดที่แสดงสารภูมิต้านทานอิมมูโนโกลบูลินเอ็ม (IgM) ต่อเชื้อตับอักเสบบี

รักษาโรคตับอักเสบบีได้อย่างไร?

ไม่มีการรักษาเฉพาะสำหรับโรคตับอักเสบบี ผู้ที่อยู่ในบ้านเดียวกันและผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ติดเชื้อ มักจำเป็นต้องได้รับการฉีดอิมมูโนโกลบูลิน การฉีดนั้นอาจป้องกันหรือลดอาการป่วยได้ หากฉีดภายในสองสัปดาห์ที่สัมผัสกับผู้ติดเชื้อ

การตอบรับของสาธารณสุขเป็นอย่างไร?

- แพทย์และโรงพยาบาลและห้องปฏิบัติการ ต้องแจ้งอย่างเป็นทางการเป็นความลับให้หน่วยงานสาธารณสุขในเขตของตบรับทราบ ในกรณีที่มีการติดเชื้อตับอักเสบบ
- เจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุขจะทำงานร่วมกับแพทย์หรือผู้ป่วยหรือครอบครัวผู้ป่วยในการระบุตัวผู้ติดต่อใกล้ชิดที่มีความเสี่ยงที่จะติดเชื้อ และจัดการสำหรับผู้ที่มีความเสี่ยงให้ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรคนี้ เจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุขจะปฏิบัติตามคำแนะนำพิเศษ เกี่ยวกับการจัดการกับกรณีของโรคตับอักเสบบในคนที่ไปอยู่หรือทำงานที่ศูนย์รับเลี้ยงเด็กและในคนที่เตรียมอาหารขาย

เจ้าหน้าที่หน่วยงานสาธารณสุขจะสอบสวนการระบาดของโรคตับอักเสบบด้วย เพื่อระบุสาเหตุของการระบาดและควบคุมการระบาดนั้นและป้องกันการติดเชื้อต่อไป

ข้อมูลเพิ่มเติม - หน่วยงานสาธารณสุขในรัฐนิวเซาท์เวลส์

หากต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โปรดปรึกษาแพทย์หรือหน่วยงานสาธารณสุขหรือศูนย์อนามัยชุมชนในเขตของท่าน - หากดูได้ที่ได้หัวข้อ *NSW Government* ที่อยู่ด้านหน้าของสมุดโทรศัพท์

เขตปริมณฑล	ที่ตั้ง	หมายเลข	เขตชนบท	ที่ตั้ง	หมายเลข
Northern Sydney/Central Coast	Hornsby	02 9477 9400	Greater Southern	Goulburn	02 4824 1837
	Gosford	02 4349 4845		Albury	02 6080 8900
South Eastern Sydney/Illawarra	Randwick	02 9382 8333	Greater Western	Broken Hill	08 8080 1499
	Wollongong	02 4221 6700		Dubbo	02 6841 5569
Sydney South West	Camperdown	02 9515 9420		Bathurst	02 6339 5601
Sydney West	Penrith	02 4734 2022	Hunter/New England	Newcastle	02 4924 6477
	Parramatta	02 9840 3603		Tamworth	02 6767 8630
Justice Health Service	Matraville	02 9311 2707	North Coast	Port Macquarie	02 6588 2750
NSW Department of Health	Nth Sydney	02 9391 9000		Lismore	02 6620 7500

NSW Health: www.health.nsw.gov.au